

9.6.2026

Dnro 1650/03.04.04.10/2025

Asia Kunnallisvalitus

Valittaja Sami Mäkelä

Päätös, josta valitetaan

Kaustisen kunnanvaltuusto 12.11.2025 § 62

Kunnanvaltuusto on myöntänyt Kaustisen Kehitys Oy:lle 300 000 euron pääomallainan. Pääomallainan laina-aika on 20 vuotta. Lainasta peritään 3,5 prosentin vuotuinen korko ja muina lainaehtoina noudatetaan osakeyhtiölain mukaisia ehtoja.

Päätöksen mukaan pääomallainan edellytyksenä on, että yhtiö käynnistää välittömästi talouden tervehdyttämistoimenpiteet ja tarkan talousraportoinnin kuukausittain kunnanhallitukselle. Pääomallainaa ei käytetä investointeihin.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Kunnanvaltuuston päätös on kumottava.

Perustelut

Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Päätös on perustunut puutteelliseen selvitykseen. Jo kunnanvaltuuston 25.6.2024 § 31 myöntämän pääomallainan perusteena oli, että Kaustisen Kehitys Oy käynnistää talouden tervehdyttämistoimenpiteet ja tarkan talousraportoinnin. Ei ole selvitetty, onko näin tapahtunut, miten sitä on valvottu ja miten ennen päätöksentekoa on varmistettu, että yhtiö on terve ja se on panostanut riittävästi talouden tervehdytystoimenpiteisiin. Yhtiöllä on ollut maksuvaikeuksia. Nyt pääomallainaa annetaan lähes samoilla ehdoilla. Kunnan myöntämä laina ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, jos siihen sisältyy merkittävä riski. Ei ole selvitetty, pystyykö Kaustisen Kehitys Oy lyhentämään pääomallainaa

takaisinmaksusuunnitelman mukaisesti. Yhtiön edellisessä lainanhoidossa on rästejä. Kunta joutuu rahoittamaan myöntämänsä lainan ottamalla itselleen lisää lainaa. Kaustisen lainamäärä viime vuoden tilinpäätöksen mukaan oli 8 122 euroa/asukas, kun Manner-Suomen kuntien lainamäärä Kuntaliiton tilinpäätösennusteen 2024 mukaan oli keskiarvolta 3 380 euroa/asukas. Puolessatoista vuodessa yhtiöön on sulanut 600 000 euroa.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Kaustisen kunnanhallitus on antanut lausunnon.

Valittaja on antanut vastineen lausunnon johdosta ja toimittanut lisäselvitystä. Vastineessa on esitetty muun ohella, että kunnan toiminta vääristää tervettä ja toimivaa kilpailua, koska nyt kunta rahoittaa esimerkiksi majoitus- ja ravintolapalveluita verovaroin.

Kaustisen Kehitys Oy on antanut selityksen ja toimittanut lisäselvitystä.

Valittaja on antanut vastineen selityksen johdosta.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus jättää tutkimatta valitusajan päättymisen jälkeen esitetyn valitusperusteen kilpailun vääristämisestä.
2. Hallinto-oikeus tutkii ja hylkää valituksen muilta osin.

Perustelut

1. Tutkimatta jättäminen

Kuntalain 135 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää 2 momentissa tarkoitetut valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valittajan lausunnon johdosta antamassaan vastineessa esittämä valitusperuste kilpailun vääristämisestä on esitetty valitusajan päättymisen jälkeen, ja on näin ollen jätettävä tutkimatta.

2. Pääasia

Sovellettavat oikeusohjeet

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Kuntalain 93 §:n mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat.

Asiassa saatu selvitys

Kaustisen Kehitys Oy:n hallitus on kokouksessaan 13.10.2025 päättänyt anoa 300 000 euron pääomalainaa Kaustisen kunnalta viitaten Inspira Oy:n loppuraporttiin 30.4.2024. Kokouspöytäkirjan liitteen mukaan yhtiö ja sen tytäryhtiöt ovat tilikauden 2025 kirjanpidon ja taseanalyysin perusteella taloudellisesti vaikeassa asemassa. Yhtiöiden oma pääoma on olennaisesti heikentynyt. Kassavarojen riittävyys ja tulorahoitus eivät kata yhtiöiden kuluja seuraavien 12 kuukauden aikana ilman ulkopuolista rahoitusta tai rakenteellisia muutoksia.

Kunnanvaltuusto on valituksenalaisella päätöksellään 12.11.2025 § 62 myöntänyt Kaustisen Kehitys Oy:lle anotun 300 000 euron pääomalainan. Päätöksen valmistelun mukaan yhtiön taloustilanne on heikentynyt viime vuosina muun muassa rakennusten korjausvelan, energian hinnannousun sekä nousseiden korkokustannusten myötä.

Kunnanvaltuuston päätöksen perusteena olleen Inspira Oy:n laatiman taloussuunnitelman loppuraportin mukaan Kaustisen Kehitys Oy:n kassatilanne on heikentynyt pysyvästi kannattamattomien kiinteistöjen vaikutuksesta. Yhtiöllä on vuosina 2024–2033 yhteensä 850 000 euroa rahoitusarvetta. Yhtiöllä ei ole rahoituksen takaisinmaksukykyä, joten vaihtoehtona yhtiön rahoittamiselle on kunnan pääomitus. Kaustisen kunnan korollisen velan kokonaismäärä oli 33 miljoonaa euroa vuonna 2023. Laaditussa perusskenaariossa kunta joutuu tekemään Kaustisen Kehitys Oy:n pääomituksen osittain lainarahalla.

Kaustisen kunnanhallituksen antaman lausunnon mukaan neljännesvuosittaisissa raportoinneissa, muissa toimitetuissa talousdokumenteissa tai konsernijohtoryhmän palavereissa ei ole tullut kunnan tietoon sellaisia asioita, jotka ennakoisivat äkillisiä talousvaikeuksia Kaustisen Kehitys Oy:ssä. Siten kunnalla on ollut pääomalainapäätöstä valmisteltaessa ja päätettäessä perusteltu odotus siitä, että yhtiö kykenee tulevaisuudessa suoriutumaan pääomainojensa takaisinmaksusta.

Oikeudellinen arviointi ja johtopäätös

Asiassa on hallinto-oikeuden arvioitavana, onko Kaustisen kunnanvaltuuston päätös 12.11.2025 § 62 syntynyt virheellisessä järjestyksessä valituksessa esitetyn asian puutteellisen selvittämisen perusteella.

Päätäessään lainan myöntämisestä kunnalla on lähtökohtaisesti itsehallintonsa nojalla laaja harkintavalta sen suhteen, mitä taloudellisia selvityksiä se edellyttää pystyäkseen tekemään lainapäätöksen. Kunnan on kuitenkin hankittava ne tiedot ja selvitykset, jotka ovat tarpeen sen arvioimiseksi,

täyttyvätkö muun ohella kuntalain 129 §:ssä asetetut lainan myöntämisen edellytykset ja voidaanko laina näin ollen myöntää.

Hallinto-oikeus toteaa, että päättäessään asiassa uuden pääomallainan myöntämisestä Kaustisen Kehitys Oy:lle kunnanvaltuusto ei ole ollut sidottu valtuuston 25.6.2024 § 31 yhtiölle myöntämän aikaisemman pääomallainan edellytysten täyttymiseen, eikä valtuuston siten ennen valituksenalaisen päätöksen tekemistä ole tarvinnut selvittää, ovatko aikaisemman pääomallainan edellytykset täyttyneet.

Kunnanvaltuuston päätöksestä käy ilmi, että päätös on perustunut yhtiön lainanomukseen ja Inspira Oy:n laatiman taloussuunnitelman loppuraporttiin. Päätöksen perusteena olleissa asiakirjoissa on käsitelty yhtiön ja kunnan taloudellista tilannetta muun ohella myös valituksessa viitattujen yhtiön maksukyvyn ja kunnan lainataakan osalta. Asiassa saadun selvityksen mukaan kunta on saanut yhtiöltä säännölliset raportit yhtiön taloudellisesta tilanteesta, ja valtuuston päätöksen on katsottava perustuneen tietoon yhtiön taloudellisesta tilanteesta myös vuodesta 2024 alkaen.

Kunnanvaltuuston toimivaltaan on kuulunut harkita, mitä selvityksiä se tarvitsee päätöksenteon perusteeksi sekä selvityksen laajuus. Siten valtuuston toimivaltaan on kuulunut arvioida, pitääkö se suoritettua valmistelua sisällöllisesti riittävänä päätöksenteon perusteeksi vai palauttaako se asian kunnanhallitukselle lisävalmistelua varten. Valtuusto on ottaessaan asian ratkaistavakseen pitänyt asian valmistelua riittävänä siten, ettei muun muassa valittajan mainitsemia lisäselvityksiä ole katsottu tarpeelliseksi. Hallinto-oikeus katsoo, että kunnanvaltuustolla päätöstä tehdessään on ollut käytettävissään tarpeelliset tiedot ja selvitykset sen arvioimiseksi, vaarantaako yhtiölle myönnettävä pääomallaina kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä, ja sisältyykö lainaan merkittävä taloudellinen riski. Asiassa saadun selvityksen mukaan päätöksenteon perusteeksi ei ole esitetty sillä tavoin puutteellisia tai virheellisiä tietoja, että valtuuston päätös niiden johdosta olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Valitus on näin ollen hylättävä.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Kuntalaki 129 § 1 mom ja 135 §

Päätöksestä ilmoittaminen

Kaustisen kunnan on viipymättä julkaistava ilmoitus tästä päätöksestä kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä Kun (04.26).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Jan-Erik Salo, Jani Ruotsalainen ja Sebastian Rönnlund, joka on myös esitellyt asian.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu	Sami Mäkelä, tavallinen tiedoksianto asiointipalvelun kautta oikeudenkäyntimaksu 310 euroa <i>(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)</i>
Jäljennös maksutta	Kaustisen kunnanhallitus Kaustisen Kehitys Oy

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>